

RTU studiju kurss "Tiesību vēsture"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0206
Nosaukums	Tiesību vēsture
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Vladislavs Malahovskis - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 4.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studenti iegūst padziļinātas zināšanas par tiesību vēsturisko ģenēzi pasaulē un Latvijā. Studiju kursā tiek analizēta politisko procesu, sabiedrisko attiecību ietekme, kā arī tiek aplūkota citu valstu ietekme uz tiesību evolūciju Latvijā. Ārvalstu tiesību vēsture papildina un pilnveido Latvijas tiesību vēstures izpratni, sniedzot pamatzināšanas, kas nepieciešamas tiesību filozofijas, salīdzinošo tiesību sekmīgai apguvei, kā arī publisko un privāto starptautisko tiesību, Eiropas Savienības tiesību un cilvēktiesību dziļākai izpratnei.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir padziļināt studentu zināšanas un izpratni par tiesību nozaru vēsturisko attīstību, sabiedrisko attiecību ietekmi uz tiesību attīstību. Zināšanas – raksturot tiesību attīstības tendences dažādos pasaules vēstures laikmetos, t.sk. Latvijas teritorijā. Izpratne – noteikt politisko procesu, sabiedrisko attiecību un citu valstu ietekmi uz tiesību evolūciju pasaulē un Latvijā. Pielietošana – pielietot un demonstrēt zināšanas un prasmes sagatavojot referātu, prezentāciju, piedaloties diskusijās seminārnodarībās. Analīze – analizēt tiesību avotus un literatūru pasaules un Latvijas vēstures griezumā. Sintēze – argumentēt savu viedokli seminārnodarībās, sastādīt tiesību vēstures jēdzienu tabulu un spēēt izskaidrot jēdzienus. Izvērtēšana – vērtēt tiesību izmaiņas pasaulē, Eiropas reģionā un Latvijā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Tiesību vēstures avotu un literatūras studijas seminārnodarībām, kontrol darbam un eksāmenam. Referāta un prezentācijas sagatavošana prezentācijai un diskusijām.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Kriviņš A. Tiesību jēdziens un būtība. Rīga: autorizdevums, 2020., 326 lpp. 2. Zemītiņš G. Ārvalstu tiesību vēsture. Rīga: Biznesa augstskola "Turība", 2004., 300 lpp. 3. Endziņš Aivars, Kronis Ivars (sast.) Latvijas tiesību sistēma. Rīga: Biznesa augstskola Turība, 2017., 442 lpp. 5. Ziemeļe I., Valsts pēctecība un pilsonības un bezvalstniecības jautājumi. Jurista Vārds 2018., Nr. 19. Pieejams: https://juristavards.lv/doc/272667-valsts-pecteciba-un-pilsonibas-un-bezvalstniecibas-jautajumi/ 6. Valters P. (sast.). Valsts un tiesību vēsture jēdzienos un terminus. Rīga: Izd. – P Divergens, 2001., 330 lpp. 7. Dītrihs A. Lēbers (red.). Latvijas tiesību vēsture (1914–2000). Rīga: LU žurnāla "Latvijas Vēsture" fonds, 2000., 528 lpp. Papildu/Additional: 1. Osipova S. Viduslaiku tiesību spogulis. Rīga: TNA, 2004., 408 lpp. 2. Robinson, O.F., Fergus, T.D., Gordon, W.M. European Legal History: Sources and Institutions. London, Edinburg, Dublin: Butterworth's, 2000, P. 385. 3. Latvijas tiesību avoti. Teksti un komentāri. 1.sēj., Seno paražu un Livonijas tiesību avoti 10.gs.–16.gs. / Jānis Lazdiņš, Valdis Blūzma, Sanita Osipova. Rīga: LU žurnāla "Latvijas Vēsture" fonds, 1998., 348 lpp. 4. Latvijas tiesību avoti. Teksti un komentāri. 2. sējums. Poļu un zviedru laika tiesību avoti (1561–1795) / Romāns Apsītis, Valdis Blūzma, Jānis Lazdiņš. Rīga: Juridiskā koledža, 2006. 408 lpp 5. Nacionālā Enciklopēdija. https://enciklopedija.lv/ 6. Bībele (Vecā un Jaunā Derība) – jebkurš izdevums. 7. The Journal of Legal history. https://www.history.ac.uk/history-online/journal/journal-legal-history/
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējās zināšanas pasaules un Latvijas vēsturē.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Tiesību vēstures priekšmets. Tiesības aizvēstures sabiedrībā. Pirmie valstiskie veidojumi Latvijas teritorijā un paražu tiesības senlatviešu sabiedrībā.	4	6	2	8
2. Vecās un Jaunās Derības ietekme uz tiesību attīstību Eiropā.	4	4	2	6
3. Tiesības antīkajā pasaulē. Romiešu tiesības.	4	6	2	8
4. Kanoniskās un laicīgās tiesības Eiropā viduslaikos.	4	6	2	8
5. Tiesības Eiropā un Latvijas teritorijā (16.–18.gs.).	4	6	2	8

6.Konstitucionālo tiesību un jaunu tiesību nozaru veidošanās ASV Rietumeiropas valstīs (18.–19.gs.).	2	4	0	6
7.Tiesības Krievijas impērijas valdīšanas laikā Baltijas guberņās un Latgalē.	4	6	2	8
8.Tiesību attīstība Latvijas Republikā (1918.–1940.g.).	4	6	2	8
9.Tiesības totalitārajos režīmos.	4	4	2	6
10.Tiesību attīstības tendences Eiropā pēc Otrā pasaules kara.	2	4	0	6
11.Latvijas tiesību sistēmas reformas un attīstība pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas.	4	6	2	8
12.Tiesības islāmā.	2	4	2	4
Kopā:	42	62	20	84

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1.Spēj parādīt zināšanas un izpratni par dažādiem tiesību attīstības laikmetiem un posmiem pasaulē, Eiropā un Latvijā.	Atbildes seminārnodarbībās, atbildes eksāmenā.
Prasmes: 2. Spēj raksturot pasaules, kā arī Eiropas reģiona un Latvijas tiesību evolūciju saistību ar politiskajiem un sociālekonomiskajiem procesiem. 3. Spēj raksturot saistību starp pagātni un tagadni.	Kontroldarba izstrāde, atbildes eksāmenā, referāta/ prezentācijas izstrāde.
Kompetences: 4. Spēj pielietot iegūtās zināšanas, iemaņas un prasmes dažādu tiesību vēstures avotu izvērtēšanā. 5. Orientējas mūsdienu tiesību aktualitātēs un tiesību vēsturiskajā ģenēzē.	Atbildes semināros, diskusijās, patstāvīgā darba prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Sagatavotā referāta prezentācija.	30
Kontroldarbs.	30
Noslēguma eksāmens: tests.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.0	21.0	21.0	0.0		*	